

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Sakıp ŞEKER Sicil No: 861 Mühür No: 898 Ankara YMM Odası
Adres : Ahlatlıbel Mah. 1822. Sok. No:70 Çankaya/ ANKARA Tel : (312) 417 05 96 - 489 20 18
Vergi Dairesi : Doğanbey Vergi Kimlik No : 4960640814 Fax: (312) 417 66 73
Web: www.kanitymm.com.tr E-mail : sakipseker@kanitymm.com.tr

Ankara, 23.01.2022

Sirküler No:2022/8

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN 2023 YILI SONUNA KADAR ERTELENDİĞİNE VE YABANCI PARALARINI TL'YE ÇEVİREN İŞLETMELERİN KUR FARKI KARLARI VE FAİZ GELİRLERİNİN GELİR/KURUMLAR VERGİSİNDEN İSTİSNA EDİLEBİLECEĞİNE İLİŞKİN 7352 SAYILI KANUN YAYIMLANDI

I- Enflasyon Düzeltmesi 2023 Yılı Sonuna Kadar Ertelendi

Vergi Usul Kanununun mükerrer 298. Maddesine göre son üç yıldaki enflasyon oranının (ÜFE endeksinin) %100'ü son yılın ise %10'u aşması halinde enflasyon düzeltmesi yapılması gerekmektedir. 31.12.2021 tarihi itibarıyla söz konusu enflasyon düzeltme şartları olduğu halde, 7352 sayılı Kanun ile 31.12.2021 tarihi itibarıyla yapılması gereken enflasyon düzeltmesi 31.12.2023 tarihine ertelenmiştir.

Vergi Usul Kanununa 7352 Sayılı Kanun ile eklenen Geçici 33. Maddeye göre, "Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin **şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacaktır.**

31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın **enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.** Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilecek olup, bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmayacak ve geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmeyecektir. Diğer bir ifade ile enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kar/zararlar vergiye tabi kazancın hesabında dikkate alınmayacaktır.

Ancak, 31.12.2023 tarihinde bilançonun aktifinde yer alan parasal olmayan kıymetlerden amortismanına tabi varlıklar (binalar, taşıtlar, demirbaşlar v.b.) 01.01.2024 tarihinden itibaren düzeltilmiş değerleri üzerinden amortismanına tabi tutulacaktır. Stoklar ise düzeltilmiş değerleri üzerinden satılan mamul veya satılan ticari mal maliyetinde dikkate alınacaktır.

Mükelleflerin aktiflerine kayıtlı amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini ve taşınmazlarını Vergi Usul Kanununun geçici 31 ve 32. Maddelerinde belirtildiği şekilde yeniden değerlemeye tabi tutabilecektir. Bu takdirde hesaplanacak yeniden değerlendirme fonu üzerinden %2 vergi beyan etmeleri gerekmektedir. Geçici 31. Madde kapsamında yapılacak yeniden değerlemeye ilişkin beyannamelerin 31.1.2022 tarihine kadar verilmesi ve değerlemeye ilişkin işlemlerin 31.12.2021 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Özvarlığı yetersiz olan veya sabit kıymetini yakın zamanda elden çıkarmayı planlayan işletmelerin geçici 31 ve 32. Maddelere göre yeniden değerlendirme yapmalarından vergi avantajı sağlamaları mümkün bulunmaktadır. İlk kez yapılan yeniden değerlendirme işlemlerinde %2 vergi ödenmesi gerektiği halde, aynı varlığın izleyen yıllarda Vergi Usul Kanununun mükerrer 298/C maddesinde belirtilen sürekli yeniden değerlendirme işlemi sonucu hesaplanacak değer artış fonu üzerinden herhangi bir vergi ödenmeyecektir. Ancak, amortismanına tabi olmayan arsa ve araziler mükerrer 298/C maddesine göre yapılacak sürekli yeniden değerlendirme işleminden yararlanamayacaktır.

II-Yabancı Paralarını TL Mevduatına Dönüştüren İşletmelerin Kur Farkı Karları ve Faiz Gelirleri Gelir/Kurumlar Vergisinden İstisna Edilecektir

Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 14. Maddeye göre, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan **yabancı paralarını**, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihi olan 17.02.2022 tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığının **en az üç ay vadeli Türk lirası** mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesna edilecektir: Buna göre;

a) Yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan **kur farkı** kazançlarının 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan **kur farkı** kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen **faiz ve kâr payları** ile diğer kazançlar, kurumlar vergisinden istisna edilecektir.

c) Ayrıca, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan **yabancı paralarını** 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı **en az üç ay vadeli Türk lirası** mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan **kur farkı kazançlarının**, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen **faiz ve kâr payları** ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilecektir.

d) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan **altın hesabı** ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden **Türk lirasına çevirmeleri** ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı **en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında** değerlendirmeleri durumunda Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen **faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar** kurumlar vergisinden istisna edilecektir.

e) Yukarıda yer alan istisna hükümleri, aynı şartlarla geçerli olmak üzere **bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi** mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanacaktır.

f) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından **vadeden önce çekim yapılması** durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, **vergi ziyayı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte** tahsil olunur.

Kurumlar vergisi istisnasından yararlandırılacak kur farkı karı tutarının gerek 31.12. 2021 tarihi gerekse dönüştürme tarihi itibarıyla banka veya kasa hesabında bulunan yabancı paraya isabet eden tutarı aşmaması gerekmektedir. Kayıtlarda yer alan yabancı paraların tutarı ödeme ve tahsilatlar nedeniyle dönem içinde artış ve azalış gösterebilmektedir. Örneğin 1.10.2021 tarihinde banka hesabında 1 milyon ABD doları varken 31.12.2021 tarihinde 300 bin ABD dolarına, 17.2.2022 tarihinde de 200.000 ABD dolarına düşmüş ve 17.2.2022 tarihinde 150 bin ABD doları TL mevduatına çevrilerek, kur korumalı mevduat hesabına yatırılmış ise, 31.12.2021 tarihi itibarıyla kurumlar vergisinden istisna edilecek 150.000 ABD dolarına isabet kur farkı karının 01.10.2021-31.12.2021 tarihi itibarıyla oluşan kur farkını aşmaması gerekmektedir. Şöyle ki,

1.10.2021 tarihli döviz alış kuru	: 8,8465
31.12.2021 tarihli döviz alış kuru:	12,9775
Kur Farkı	: 4,1310
150.000 ABD doları kur farkı	: 619.650 TL

Bu hesaplama göre şirketin 2021 yılında istisnadan yararlanabileceği kur farkı tutarı 619.650 TL'yi aşmamalıdır. Şirketin ödeme ve tahsilatları nedeniyle aynı dönemde oluşan kur farkı karı bu tutarın altında kalmış ise bu tutar istisnaya tabi tutulacaktır. Söz konusu işlemlerden dolayı kur farkı zararı doğmuş ise mükellefin 2021 yılında istisnadan yararlandırılmaması gerekir. Yapılacak hesaplamalarda 1.10.2021 tarihinden önceki kur farkı kar ve zararının yapılacak hesaplamada dikkate alınmaması gerektiği görüşümdedir. 2022 yılında da hesaplamaların aynı şekilde yapılması gerekecektir. 2022 yılında kur farkı dışında faiz veya katılım bankasındaki işlemlerde kar payının ayrıca kurumlar vergisinden istisna edilmesi gerekir. Örneğin, söz konusu 150.000 ABD doları 30.1.2022 tarihinde döviz korumalı mevduat hesabına yatırılmış ve kur 13,20 TL ise 2022/1. Geçici vergi döneminde $(13,20-12,9775)= 0,2225$ TL kur farkı üzerinden $(150.000*0,2225)= 33.375$ TL kur farkı kurumlar vergisinden istisna edilmelidir. Ayrıca vade sonundaki duruma göre hesaplanacak faiz/kar payı ve kur farkı ilgili dönemde dikkate alınmalıdır.

Saygılarımızla.

Kanıt YMM A.Ş.